

ЕРИХ КЕСТНЕР
ИСТИНАТА ЗА ГРАЖДАНИТЕ
НА ШИЛДА

Превод от немски: Венцеслав Константинов, 2016

chitanka.info

Наскоро ми попадна в ръце една от нашите стари народни книги с надслов „Чудноватите, необикновени, нечувани и досега неописани истории и деяния на гражданите на Шилда“. И понеже подправеният с див пелин, кимион и градински риган домашно приготвен език на старите хроники е така вкусен на душата, както селска наденичка, то аз я захванах. И се зачетох здраво. И направих едно откритие. Както става обикновено, открих, разбира се, само онова, което отдавна вече е било открито. Колумб обаче не се е чувствал кой знае колко огорчен от факта, че преди него на американския бряг са слезли викингите. Въпреки всичко той е бил изумен от откритието си. Нещо подобно стана и с мене. С най-големи подробности прочетох, че гражданите на Шилда — най-малко в първото си регистрирано поколение — съвсем не са били малоумни и тъпи, а напротив — притежавали над средна интелигентност, и че тяхната пословична глупост почива на едно доброволно взето и добре обмислено решение. В илюстрираните издания няма и дума за това. Обичащите децата издатели и преработвачи са извършили, казано на съдебен език, злоупотреба и вече е дошло времето да се извести за тази злоупотреба и за разкритията.

И така: Шилда (или Шилдау, окръг Торгау, бивша провинция Саксония) била малко градче с нивя, градини и обширна мера пред околоръстната стена. А гражданите ѝ били прилежни, работливи, опитни, сърцати и разумни. Ако другаде някъде не знаели какво да правят, провождали пратеник в Шилда за добър съвет. Накрая дори запристигали пълномощници от далечни кралства, носели княжески подаръци и молели града да изпрати на техните монарси един или друг умен мъж за постоянен съветник. Така с течение на годините все повече и повече граждани на Шилда напускали своето родно място, печелили в чужбина почит и уважение и от време на време пращали пари вкъщи.

Това може да е добре и хубаво, но на Шилда не се отразило особено благоприятно. Защото така жените трябвало сами да засяват нивите, да колят добитъка и домашните птици, да настилат пазарния площад, да подковават конете, да определят поземления данък, да продават реколтата, да учат децата на четмо и писмо — накратко, всичко това било твърде много. Така Шилда започнала да пропада. Нивята запустели. Добитъкът измършавял. Общинският бюджет се

разстроил. Децата станали дръзки и останали глупави. А жените от постоянни грижи, сълзи и караници погрознали. Най-сетне те написали писмо до мъжете си, в което казвали, че така повече не може, та да се прибират по домовете си по най-бърз начин.

Тогава живеещите в чужбина граждани на Шилда се сепнали, събрали си багажа, сбогували се с дълбоко опечалените князе и крале и с извънредна поща отпътували за родния си град. Там най-напред се плеснали по челата, после запретнали ръкави и се заловили за собствените си дела. Няколко дни по-късно всички се срещнали в „Червеният вол“ на бира и изплакали един на друг мъката си. А пред гостилницата вече чакали нови пет пратеници от чужди страни с настойчиви молби.

— Отпратете ги! — казал съдържателят на „Вола“. — Този път сами ще си използваме добрите съвети!

А после размислили какво да правят. И понеже дипломацията също спада към мъдростта, не можели току-тъй направо да отхвърлят почетните молби на чуждите владетели. По това били наясно. От друга страна обаче, трябвало да спасят Шилда, защото всекиму ризата е по-близо до тялото от дрехата. При шестата чаша свинарят, който десет години бил таен съветник в Мантуа, избърсал мустаците си и решително заявил:

— Мъдростта беше наша гибел. Само глупостта може да ни спаси. Тя и никой друг! Затова нека за в бъдеще да се превърнем в глупци. Това няма да е много леко. Но кой би могъл да го направи по-добре и по-естествено от такива умни хора като нас?

Предложението било прието единодушно. И само след месец започнал строежът на онова триъгълно кметство, което влязло в историята с това, че „забравили“ да му сложат прозорци. С помощта на този трик и други остроумия гражданите на Шилда се сдобили с нова, коренно различна от предишната им известност. Вече не ги викали в чужбина, а идвали при тях. Международният туризъм процъфтявал. Валутата се стичала. Търговският баланс станал положителен. Градът бил спасен. А на всичкото отгоре жителите му не загубили удоволствието си.

Точно това е станало, а не иначе. В нашите илюстрирани издания не пише нищо за него. Най-новата преработка, която си набавих, започва по следния начин: „Когато гражданите на Шилда изграждали

своя град, забравили да построят училище. Оттук нататък те оглупявали все повече и повече“. Ах, пресвета Дево Мария! И в това ще трябва да вярват децата! Напълно ли забравихте колко умни и хитри бяхте, когато още носехте къси панталони!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.